

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA

Odjel gradske uprave za poduzetništvo

KLASA: 302-01/14-02/179

URBROJ: 2170/01-03-00-14-1

Rijeka, 29.09.2014.

GRADONAČELNIKU
- na donošenje

**Predmet: Konačno izvješće o rezultatima pilot-projekta *Start-up* Rijeka
s prijedlogom zaključka o daljnjim aktivnostima**

Izradile:
Vlasta Linić
Valentina Iskra

Pročelnik:
Andrija Vitezić, mr.sc.

Uvodno obrazloženje

U cilju stvaranja poticajnog okruženja za samozapošljavanje mladih kroz realizaciju vlastitih poslovnih ideja, podizanja radnih kompetencija za zapošljivost mladih te utjecaja na razvoj poduzetničke kulture mladih, zaključkom Gradonačelnika Grada Rijeke od 11. prosinca 2012. godine, KLASA: 023-01/12-04/85-88, URBROJ: 2170/01-15-00-12-7 utvrđen je projekt *Start-up* Rijeka (u daljnjem tekstu: Projekt). Istim zaključkom određen je Odjel gradske uprave za poduzetništvo za nosioca projektnih aktivnosti, a kako bi se sagledali očekivani učinci Projekta i predložila eventualna unapređenja, Projekt je utvrđen kao pilot-projekt.

Projektom su utvrđene aktivnosti koje se provode u svrhu ostvarivanja zadanih ciljeva, između kojih i obveza podnošenja preliminarnog izvješća o rezultatima Projekta nakon izlaska prve generacije timova iz *Start-up* inkubatora te konačnog izvješća nakon izlaska druge generacije timova.

Preliminarno Izvješće o rezultatima Projekta je podneseno Gradonačelniku u listopadu 2013. o čemu je donesen zaključak KLASA: 023-01/13-04/75-8, URBROJ: 2170/01-15-00-13-6.

Nastavno se daje konačno izvješće o rezultatima Projekta s naglaskom na očekivane rezultate i objektivne izvore provjere koji su utvrđeni Projektom te prijedlog daljnjih aktivnosti.

A/ Konačno izvješće o rezultatima Projekta

Timovi

Javni poziv za prikupljanjem poduzetničkih ideja objavljen je 08. siječnja 2013. godine za prvu generaciju te 15. listopada 2013. za drugu generaciju korisnika u *Start-up* inkubatoru.

U cilju animacije projekta za podnošenje prijave za ulazak prve generacije i pojašnjenja modela *Start-up*-a, održano je 11 radionica u svrhu animiranja mladih na podnošenje prijave. Radionice su održane od 17. siječnja do 05. veljače 2013., a prisustvovala su im 123 zainteresirane osobe.

Promocija za ulazak druge generacije odvijala se tijekom listopada 2013. Održano je 6 radionica kojima je prisustvovalo 78 polaznika.

Prijavu na javni poziv u prvoj generaciji podnijelo je 18 timova, odnosno 38 korisnika, od čega je Programsko vijeće prihvatilo prijave projektnih ideja 16 timova s ukupno 34 korisnika.

Programsko vijeće je u drugoj generaciji, razmatrajući 26 podnesenih prijava poslovnih ideja donijelo odluke o prihvaćanju poslovnih ideja 17 timova s ukupno 45 korisnika.

Tijekom dvije generacije kroz proces šestomjesečne inkubacije u sklopu Projekta radila su 33 tima na razvoju projektnih ideja, odnosno 79 mladih ljudi.

Timovi prve generacije počeli su s radom 25. veljače 2013., a inkubaciju završili 2. listopada 2013. (period inkubiranja je produljen, obzirom se kao početak roka inkubiranja uzeo datum kada je formirana mentorska mreža, čime im je omogućen rad timova na razvoju ideja).

Nakon selekcije timova protekom tromjesečnog roka, po preporuci Programskog vijeća odobren je daljnji nastavak korištenja usluga *Start up* inkubatora za ukupno 10 timova, od čega su dva tima dobila status vanjskih timova (bez korištenja prostora).

Druga generacija korisnika je usluge *Start-up* inkubatora koristila od 19. studenog 2013. do 21. svibnja 2014.

Nakon selekcije timova protekom tromjesečnog roka, po preporuci Programskog vijeća odobren je daljnji nastavak korištenja usluga *Start-up* inkubatora za ukupno 12 timova s ukupno 28 korisnika.

U trenutku pisanja ovog materijala, nakon završetka rada na razvoju svojih ideja u Projektu timovi su ostvarili sljedeće:

- osnovana su 3 nova gospodarska subjekta na području Grada Rijeke
- zaposlene su 4 osobe u navedenim gospodarskim subjektima
- zapošljavanje kod drugih (zahvaljujući radu na realizaciji vlastite ideje) ostvarilo je 5 osoba
- osnovan je 1 gospodarski subjekt u inozemstvu (prema saznanjima Odjela)
- mjere potpore razvoja poduzetništva koristila je 1 osoba
- pokretanje poduzetničke aktivnosti nakon završetka drugih osobnih ciljeva ili ostvarivanja određenih preduvjeta planiraju 3 osobe.

Mentori

Javni poziv zainteresiranim mentorima za prvu generaciju raspisan je 08. siječnja 2013. godine, a za drugu generaciju 15. listopada 2013.

Prijave na javne pozive podnijelo je **30 mentora**. Sve prijave su prihvaćene od strane Programskog vijeća. Mentori dolaze iz raznih područja (marketinga, zaštite intelektualnog vlasništva, web dizajna, psihologije, web aplikacija, e-marketinga, ekonomije, industrijskog dizajna, pravnih znanosti, biotehnologije i dr.), a usluge mentoriranja pružali su bez naknade.

Odabir mentora je bio prepušten odabiru timova, a organizirana su predstavljanja mentora kako bi se timovi upoznali s mentorima i dogovorili suradnju.

Mentori su tijekom dvije generacije timova ukupno održali **45 predstavljanja mentora, 37 radionica/edukacija i 61 konzultaciju**.

O svakoj izvršenoj konzultaciji i radionici vođena je detaljna evidencija u Odjelu.

Uvedene su obvezne radionice (u drugoj generaciji), koje su održane u suradnji s RRA Porin i mentorima.

1. Nužni preduvjeti za razvoj poduzetničkog poduhvata i elementi poslovnog planiranja
2. Istraživanje tržišta i odabir ciljnih niša
3. Komercijalizacija i zaštita industrijskog vlasništva
4. Oblici poslovanja i osnivanje gospodarskog subjekta
5. Mogući izvori financiranja i potporne mjere za poduzetnike

Partneri i suradnici

U svrhu suradnje u realizaciji ciljeva Projekta i animacije projekta prema ciljnim skupinama, potpisani su Sporazumi sa suradnicima projekta Sveučilištem u Rijeci i Veleučilištem u Rijeci te Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu koji omogućuju provedbu animacijskih radionica za ulazak timova te prosljeđuju potrebne informacije svojim kanalima komuniciranja.

RRA Porin je temeljem Sporazuma o suradnji partner projekta koji vrši ispitivanje poduzetničkog potencijala razrađenih projektnih ideja s izradom pisanih analiza za Investitore koja uključuju razrađene tržišne pokazatelje (skraćeni poslovni plan). Za 1. generaciju timova izrađeno je 5, a za drugu 7 skraćenih poslovnih planova i business canvas modela, sukladno iskazanom interesu timova.

Sveučilište i Veleučilište u Rijeci te Porin d.o.o., pozvani su od strane Odjela na iskaz interesa za daljnjim sudjelovanjem u Projektu, obzirom da imaju srodne ciljeve koji su zadani Projektom te je njihova uloga u animaciji i realizaciji Projekta značajna. Sva tri pozvana partnera, iskazala su interes za daljnjom suradnjom u Projektu.

Dodatno, u promatranom razdoblju ostvarena je suradnja preko Udruge Initio, preko koje je omogućena provedba programa **globalnog akceleratora Founder Instituta** s početkom u svibnju 2013. Rijeka je najmanji grad u kojem se provodio ovaj program. Nakon četiri mjeseca programa i intenzivnog rada, diplomu je steklo sedam tehnoloških kompanija. Polaznici su naučili kako detaljnije analizirati tržište, konkurenciju, kako projekt marketinški i financijski osmisлити i finalizirati. Svoje diplome dobili su u gradskoj vijećnici Grada Rijeke u rujnu 2013.

Polaznik Projekta koji je ujedno i završio program Founder Instituta, Borna Beaković, prezentirao je projekt Ordsy na Global StartupYouth i GlobalEntrepreneurship Summitu u Kuala Lumpuru. Navedeni projekt je odabralo Ministarstvo financija Malezije i *Start-up Malaysia* temeljem kandidature koju je podnijelo Ministarstvo poduzetništva i obrta. Grad Rijeke je snosio dio troškova puta koje nisu bili pokriveni organizacijom ovog značajnog startup globalnog događaja.

Programsko Vijeće

Programsko vijeće osnovano je kao savjetodavno tijelo na Projektu. Rad Programskog vijeća reguliran je Poslovníkom o radu Programskog vijeća *Start-up* inkubatora Rijeka (SN PGŽ 6/13), kojeg je utvrdio Gradonačelnik.

Stalne članove Programskog vijeća čine predstavnici Odjela, ZID-a, te partnera i suradnika projekta, a imenuju se zaključkom Gradonačelnika.

U prijedlogu zaključka daje se prijedlog imenovanja predsjednika, zamjenika predsjednika, članova i zamjenika članova, koje predlaže Odjel, Zavod za informatičku djelatnosti, RRA Porin, Veleučilište u Rijeci i Sveučilište u Rijeci.

Kada se razmatra projektna ideja iz pojedinog područja (IT sektor, produkt dizajn ili neko drugo tehničko/tehnološko područje), u radu sudjeluju i vanjski članovi Programskog vijeća. Povremeni članovi Programskog vijeća određuje prema potrebi, predsjednik Programskog vijeća. Do sada su u radu Programskog vijeća kao povremeni članovi sudjelovali Hrvoje Hudoletnjak, Edi Budimilić (IT) te Svjetlana Despot (produkt dizajn).

Programsko vijeće odlučuje o prijavama projektnih ideja i mentora, a nakon tri mjeseca od ulaska timova razmatra napredak timova i daje preporuke za nastavak korištenja usluga ili izlaska iz *Start-up* inkubatora.

Programsko vijeće je održalo 5. sjednica:

1. sjednica na kojoj je razmatrano 18 pristiglih prijava projektnih ideja, podnesenih na 1. javni poziv za podnošenje prijava poslovnih ideja
2. sjednica na kojoj je razmatrano 28 prijava na javni poziv za mentore
3. sjednica na kojoj je razmatran napredak timova nakon proteka roka od tri mjeseca
4. sjednica na kojoj su razmatrane prijave poslovnih ideja za ulazak 2. generacije timova i dodatne prijave za mentore u *Start-up* inkubatoru.
5. sjednica na kojoj su razmatrani nastupi projektnih timova o poduzetim aktivnostima u realizaciji projektnih ideja te su dani prijedlozi/preporuke Odjelu gradske uprave za poduzetništvo o nastavku korištenja usluga ili izlaska timova iz *Start-up* inkubatora Rijeka.

Događanja

Tijekom ožujka 2013. Visoka poslovna škola **PAR i Iacocca Institute (SAD)** u suradnji s Odjelom gradske uprave za poduzetništvo organizirala je **Forum** na kojem su, većinom mladi poduzetnici, korisnici inkubatora, studenti i srednjoškolci zainteresirani za poduzetništvo imali priliku čuti iskustva Richarda M. Brandta, direktora Iacocca Instituta i jednog od osnivača Lehigh Valley - Angel Investors.

U ožujku 2013. i travnju 2014. Start up inkubator su posjetili studenti **Ekonomskog fakulteta u Rijeci** s dr.sc. Jasminom Dlačić u sklopu kolegija Ponašanje potrošača.

Tijekom svibnja 2013. održana je prezentacija **Prve banke i projekta mikrofinanciranja** kao mogućnosti financiranja poduzetnika početnika, a tijekom veljače 2014. održana je prezentacija poduzetničkih kredita za mlade poduzetnike početnike od strane predstavnika **Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR)**.

U srpnju 2013. pod pokroviteljstvom Grada Rijeke održan je **“Rock Paper Startups Festival”**, kao najveća ljetna startup konferencija u Europi, čiji su značaj prepoznali i Google Ventures, Twitter, Evernote, Techstars i Seedcamp. Na Konferenciji se okupila regionalna i svjetska startup scena, mladi poduzetnici iz Hrvatske te cijele srednje i istočne Europe. U start up inkubatoru su se provodile aktivnosti pripreme za nastup na Konferenciji, a ista je održana u prostoru ex tvornice Rikard Benčić.

S ciljem animacije mladih za pokretanje poslovanja iz start-up poslovnih modela, Odjel gradske uprave za poduzetništvo u suradnji sa Zavodom za informatičku djelatnost organizirao je dvodnevnu **konferenciju pod nazivom “Start up Rijeka”**.

Konferencija se održala 29. i 30. listopada 2013. godine u prostoru atrija Hrvatskog kulturnog doma na Sušaku. U sklopu konferencije održala su se i dva popratna događaja: Hackathon i izložba produkt dizajna. Na Konferenciji su se predstavili uspjesi i očekivanja Projekta, a sam događaj je podijeljen na dvije tematske cjeline: produkt dizajn Rijeka te IT tehnologija i servisi.

Prvi dan konferencije bio je posvećen produkt dizajnu, a organizirao se u suradnji s Studijom dizajna Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Održale su se prezentacije studentskih radova, okrugli stol pod nazivom „Dizajn u poduzetništvu“ i izložba produkt dizajna. Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Rijeci održao je predavanje na temu "Autorska prava i dizajn".

U sklopu Konferencije kao popratni događaj, postavljena je izložba studentskih radova i dobrih primjera produkt dizajna. Kustos izložbe bio je prof. Mladen Orešić s Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, studij dizajna, a autor postave izložbe riječka dizajnerica Svjetlana Despot. Nakon navedene izložbe, koja je dobila značajnu medijsku pažnju, tri projekta dalje su se razvijala u Start-up inkubatoru.

Drugi dan konferencije bio je posvećen IT mobilnim tehnologijama i javnim servisima. Predstavile su se mobilne tehnologije i javni servisi uz predavanja, okrugle stolove i diskusije na navedene teme.

Start-up inkubator Rijeka je tijekom 2013. i 2014. godine sudjelovao na izložbenom štandu u sklopu **Sajma poslova** u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje gdje su predstavljene mogućnosti za mlade potencijalne korisnike (buduće timove), a sve u svrhu promocije Projekta.

Tijekom 2014. nadalje su se događale mnoge aktivnosti u Startup inkubatoru kao što su:

- posjet Eu parlamentarca Olega Valjalo,
- posjet studenta iz Hafen city University-a,
- redovni susreti MS community-a u organizaciji mentora Hrvoja Hudoletnjaka,

- drugi po redu Whohack mini hackaton 2014. u suradnji Odjela gradske uprave za poduzetništvo Grada Rijeke i mentora Edija Budimlića,
- radionica-EU club edukacija "Nauči, napiši, ostvari",
- sudjelovanje nekih od korisnika na Voogole konferenciji u Varždinu i dr.

S ciljem predstavljanje timova Investitorima i Programskom vijeću, održana su **dva Demo Daya**.

Prvi Demo Day je održan u prostoru *Start-up-a* 04. listopada 2013. na kojem su se predstavila 4 tima koji su došli najdalje u realizaciju svojih projekata.

Drugi Demo Day je održan 03. lipnja 2014. u prostorijama ex Bernardija. Javnosti i ostalim zainteresiranima svoje projekte je tada predstavilo ukupno 7 timova.

U *Start-up* inkubatoru su u suradnji s WhoHack hackathona održana i dva **hackathona** na kojima su se osmišljavale i programirale ideju koje se mogu ostvariti u 10-ak sati rada.

Prvi je održan 19. listopada 2013 s temom "**Unapređivanje društva**". Sudjelovalo je 13 projekata od kojih je desetak bilo spremno za javnu upotrebu. Grad Rijeka je osigurao vrijedne nagrade (3 iPad-a mini). Prvu i treću nagradu osvojili su članovi prve generacije Startup inkubatora i to:

1. nagrada - Recikliraj (Tim- Borna Beaković, Nina Jurčić) (aplikacija koja omogućuje pregled reciklažnih dvorišta, zelenih otoka, divljih odlagališta, prijava novih i mogućnost narudžbe odvoza) te
2. nagrada- RiBusHunter (Tim- Andrej Matijević, Mario Galjanić, Sanjin Maržić, Andrea Švaglič) (aplikacija "hvatanja" autobusne linije u zadnji tren bez brige o kašnjenju).

Drugi hackathon je održan 20. srpnja 2014. na temu "**Game development**" na kojem je bilo potrebno kreirati potpuno novu igre. Na ovom hackathonu je druga nagradu osvojio tim s igricom Caroholic a tim su sačinjavali Robert Sučić, Paolo Srebovt i Valinea Vinger članovi druge generacije *Start-up* inkubatora Rijeka.

U svrhu promocije inkubatora prema mladoj populaciji, u dva navrata su održane aktivnosti KEŠ programa (promocija 5 - generacije polaznika i izložba radova s dodjelom nagrada na temu "Osmisli svog poduzetnika").

Vanjska evaluacija Projekta

Jedna od zadanih aktivnosti Projekta je i provođenje vanjske evaluacije u svrhu sveobuhvatne i detaljne analize pilot-projekta tijekom cijelog razdoblja trajanja s ciljem da se analizira uspješnost njegove implementacije, utvrdi utjecaj očekivanih rezultata na ciljanu grupu i procijeni uspjeh aktivnosti i zadanih ciljeva. Vanjsku evaluaciju proveo je nezavisni stručnjak psihologijske struke koji je proveo tri mjerenja karakteristika i zadovoljstva sudionika, tj. polaznika i mentora, prvo na završetku prvog ciklusa (2012. – 2013. – početna evaluacija) tokom lipnja 2013. godine, drugo na početku drugog ciklusa (2013. – 2014. – inicijalno mjerenje za konačnu evaluaciju), tokom listopada 2013. godine, te treće tokom svibnja i lipnja 2014. godine (završno mjerenje za konačnu evaluaciju).

Prvi ciklus je ocijenjen s vrlo dobrim ocjenama od strane timova i mentora, ali je broj sugestija za poboljšanje projekta, posebice od strane mentora, bio znan.

U prvom ciklusu pokazalo se da postoji potreba za provođenjem **sistematske selekcije polaznika**, uz uključivanje mentora u taj proces. Sugerirano je da se pri selekciji polaznika koriste mjere motivacije, ličnosti, poduzetničkih karakteristika i kognitivnih sposobnosti, te da se obrati pažnja na dosadašnje uspjehe potencijalnih polaznika. Ta je sugestija odmah uzeta u obzir, kroz suradnju s evaluatorima projekta.

Nadalje, tada je sugerirano da se:

Nadalje, tada je sugerirano da se:

- polaznicima omogućiti 24 satni pristup inkubatoru
- u program uključiti obavezni zadaci, tj. koraci koje su polaznici dužni poduzimati kako bi zadovoljili osnovne kriterije za daljnje sudjelovanje u programu
- polaznicima omogućiti dovoljan broj računala i odgovarajući pristup internetu
- intenzivirati broj susreta mentora i timova na način da se propišu svojevrsne obavezne konzultacije
- osmislite načini da se mentori međusobno sustavno susreću i razmjenjuju iskustva
- osmisli sustav koji bi omogućavao da se sugestije mentora na brz način koriste za unaprjeđenje programa
- sustavno poradi na pripremi radionica i edukacija na način da se izbjegne ponuda znanja i vještina koje već postoje kod polaznika
- da se razmotri mogućnost produljenja trajanja ciklusa programa.

Gotovo sve ove sugestije su uzete u obzir već u drugom ciklusu (2. generacija), a uspješnost koraka koji su poduzeti za implementaciju navedenih mjera bila je predmetom usporedbe rezultata pri početnoj i konačnoj evaluaciji.

Glede odgovora na ove sugestije uočljivi su jasni pomaci. Npr. broj mentora u drugom ciklusu **popeo se na 30, uz preko 20 različitih područja specijalizacije**, što je u skladu sa sugestijama o povećanju pokrivenosti relevantnih područja s mrežom mentora koji imaju različite specijalizacije. Isto tako, **broj aktivnosti polaznika se u drugom ciklusu u odnosu na prvi ciklus povećao za oko 50%**.

Kada se uzmu u obzir evaluacije polaznika, one su već na kraju prvog ciklusa bile više nego li vrlo dobre, pa sugestije za poboljšanje programa uglavnom nisu bile niti temeljene na onome o čemu su izvijestili polaznici (osim u nekoliko aspekata gdje se radilo o preklapanjima sugestija polaznika i mentora). Međutim, prosječno zadovoljstvo članova timova pojedinim aspektima programa ipak je na kraju drugog ciklusa poraslo u odnosu na prvi ciklus (za 0.06 na skali od 1 do 5), **pa konačna prosječna ocjena kvalitete pojedinih aspekta programa sada iznosi 4.19**. Pri tome je došlo do najvećeg povećanja upravo na aspektima kvalitete rada mentora i suradljivosti ostalih polaznika, što upućuje na to da je došlo do pozitivnih pomaka i na onim aspektima programa za koje su na kraju prvog ciklusa i dane konkretne sugestije. **Došlo je do porasta prosječne ocjene različitih aspekata projekta i od strane mentora** (također za 0.06 na skali od 1 do 5), tako **da sada prosječna ocjena projekta od strane mentora iznosi 3.88**.

Radi dobivanja opće slike o rezultatima projekta, osvrćemo se na dio rezultata dobiven kroz otvorena pitanja, pa tako su pojedini polaznici izjavili da su "ostvarili puno više nego što su očekivali".

Glede konkretnih sugestija za poboljšanje programa na kraju prvog ciklusa, iz intervjua s polaznicima i njihovih odgovora na otvorena pitanja uočava se da je zadovoljstvo s kontaktima i suradnjom s drugim korisnicima u drugom ciklusu bilo na visokoj razini. Općenito, naglašavanje korisnosti koje su proizašle iz rada s mentorima upućuju da to da je u drugom ciklusu postignuta veća sukladnost timova i mentora nego li što je to bio slučaj u prvom ciklusu. Iz intervjua je nadalje vidljivo da su upravo najuspješniji polaznici tj. timovi (npr. prema kriteriju započete prodaje proizvoda i drugim sličnim objektivnim pokazateljima) ti koji imaju vrlo malo ili nimalo zamjerki odnosno sugestija za unaprjeđenje projekta. Članovi timova nadalje pohvaljuju administraciju projekta, motivaciju i entuzijazam koji su stvarani kroz komunikaciju s polaznicima. Općenito, vrlo kvalitetnima ocjenjuju ostvarene kontakte, rad s mentorima, komunikaciju s Gradom Rijekom, organizatore iz Grada Rijeke i "ljudi koji su vodili ovaj *Start-up*". Također iskazuju zadovoljstvo konkretnim znanjima i vještinama do kojih su došli sudjelujući u *Start-upu*. Svi intervjuirani članovi timova izjavljuju da su spremni i sami biti mentori u budućnosti.

Glede intervjua s mentorima kao i glede njihovih odgovora na otvorena pitanja za napomenuti je da je većina ispitanih mentora bila prisutna u oba ciklusa programa, što daje

veliku težinu njihovoj povratnoj informaciji, budući da su bili u mogućnosti usporediti ta dva ciklusa, odnosno pružiti informacije o njihovom viđenju napretka ili nazadovanja projekta.

Iz odgovora je evidentno da je došlo do povećanja komunikacije među samim mentorima, što se je i sugeriralo na osnovi evaluacije prvog ciklusa. Nadalje, sami mentori ističu priželjkivani porast u fleksibilnosti administracije projekta, na što se također upućivalo na osnovi početne evaluacije. Također u skladu s početnim smjernicama, povećala se količina zahtijevanih aktivnosti polaznika, kao i informiranost polaznika o načinu na koji im svaki od mentora može pomoći. Intenzivnije i više strukturirano predstavljanje mentora, na samom početku, je prema riječima pojedinih mentora također dovelo do intenzivnijeg korištenja njihove pomoći. Nadalje, iako mentori s jedne strane smatraju da je za kvalitetniju provedbu projekta nedostajala koordinatorica koja je bila prisutna u početnoj fazi, ali isto tako ističu i da je, glede pojedinih aspekata rada, direktna komunikacija mentora i timova također imala određene tehničke prednosti. Mentori smatraju da je napredak kroz cikluse postignut i zato što su se aktivnosti timova sada podijelile na faze, što je organizirano u dogovoru s administracijom projekta. Konačno, većina mentora ističe opći napredak u drugom u odnosu na prvi ciklus. Svi intervjuirani mentori izjavili su da bi i u idućem ciklusu rado nastavili s tom aktivnošću.

Krajnji zaključak evaluatora je da je projekt *Start-up* dobio vrlo dobre ocjene, te da su se ocjene povećale u drugom ciklusu u odnosu na prvi, posebice glede onih aspekata projekta za koje su pri početnoj evaluaciji date smjernice za poboljšanje.

Prema zadovoljstvu korisnika odnosno polaznika koji su sačinjavali timove i prema zadovoljstvu mentora, projekt je smisleno nastaviti, posebno ako se ustraje i na već sada evidentnim poboljšanjima.

Treba napomenuti da je projekt ostvario golem uspjeh i u domenama koje se nalaze izvan područja zadovoljstva njegovih sudionika koje je obuhvaćeno ovom evaluacijom. Npr. treba izdvojiti veliku medijsku popraćenost raznih događanja u sklopu projekta koja je potaknuta karakteristikama samog *Start-upa* ali i direktnim radom na vidljivosti projekta. Možda i najvažnije, treba spomenuti i nastavak uspješnih karijera polaznika iz prvog ciklusa, koje su obilježene poslovnim uspjesima i renomiranim nagradama upravo u domenama njihovih projekata u okviru *Start-upa*. Glede konačnih smjernica za unaprjeđenje projekta Startup, sugestija je da se, po mogućnosti, u projekt uključi osoba koja bi koordinirala rad mentora, timova i gradske administracije, a koja bi velik dio vremena bila prisutna na samom licu mjesta, dakle, u prostorima *Start-upa*. Valjalo bi također razmisliti o uvođenju rada (otvorenosti) prostora i u dane preko vikenda; o povećanju udjela u programskom vijeću onih pojedinaca koji rade u praksi (možda još predstavnika mentora); o produženju čitavog jednog ciklusa *Start-upa* za još barem nekoliko mjeseci (ili barem o sustavnom follow-up-u, što se već djelomično i radi), o mogućnosti da mentori na početku projekta sustavno dijele polaznike u barem dvije grupe prema stupnju znanja u danom području, ali i prema potrebi da se ti polaznici uključuju u razne radionice i vježbe ovisno o njihovim vrlo različitim područjima rada. Za nastavak projekta koristiti će da se barem neke od ovih sugestija uzmu u obzir, prema trenutnim mogućnostima. U međuvremenu, zaključak evaluatora je da kvaliteta izvedbe projekta u velikoj mjeri zadovoljava postavljene ciljeve, tj. da projekt u vrlo dobroj mjeri ispunjava svoju svrhu.

Navodimo da konačna prosječna ocjena kvalitete pojedinih aspekata programa od strane polaznika (timovi) sada iznosi 4.19, (na skali do 5), a prosječna ocjena projekta od strane mentora iznosi 3.88, što predstavlja porast u odnosu na prvi ciklus (1 generacija).

Detaljna evaluacija projekta nalazi se u Odjelu.

Povećanje prepoznatljivosti Projekta

Za potrebe komuniciranja s javnošću izrađena je web stranica projekta <http://startup.rijeka.hr/>, na kojoj se objavljuju događaji, novosti, informacije o timovima i mentorima, a moguće je podnijeti on line prijave za mentore, odnosno iskazati interes za korištenje usluga start up inkubatora.

Na Facebook stranici <https://www.facebook.com/startuprijeka> i Twitteru https://twitter.com/Startup_Rijeka vrši se svakodnevna komunikacija oko svih start up događaja u Hrvatskoj. Facebook stranica ima 647 lajkova korisnika. Uspjesi samih timova, doveli su i do toga da se sam projekt promovira.

Projekt je dobio značajnu medijsku pozornost, pa su obavljani članci i video klipovi o timovima na <http://www.mojarijeka.hr/> i youtube kanalu, sudjelovanje na radiju Sova, Totalni FM, HRT emisija Index, članci Novog lista o Demo dayu, specijaliziranih portala kao što su Netokracija, MojPosao, Lider i dr.

B/ Prijedlog daljnjih aktivnosti

Obzirom na postignute rezultate Projekta u pilot-fazi, do sada iskazanim interesom za ulaskom u 3. generaciju timova koje je iskazalo 13. timova, predlaže se da se Projekt nastavi obavljati u zadanim odrednicama koji su utvrđeni kod postavljanja pilot-projekta, s time da se u nastavku planiraju ostvariti i ostali prijedlozi timova i mentora koji su proizašli iz evaluacije Projekta, a koje je moguće ostvariti tehnički i financijski.

Tako će prostor *Start-up* inkubatora biti otvoren za timove i mentore od 0,00 do 24,00 sata (uz najavu), s time da će Ured imati radno vrijeme od 9,00 do 21,00 sati. Dodatna infrastrukturna i ostala oprema omogućit će se u skladu s tehničkim mogućnostima izvedbe i mogućnostima financiranja iste.

Dodatno, predlaže se da se odrede točni datumi u godini kada počinje ulazak i izlazak generacija i to od 30. listopada do 30. travnja te od 30. travnja do 30. listopada tekuće godine. Dakle, ostaje se pri inkubiranom razdoblju od šest mjeseci, za koje se ocjenjuje dovoljnim vremenom za timove koji su aktivni cijelo vrijeme da preispitaju i razviju svoje ideje te ostvare svoje ciljeve ulaska u *Start-up* inkubator.

Nadalje, pokušat će se ostvariti izravna suradnja i sa sastavnicama Sveučilišta u Rijeci, ali i Zagrebu, po uzoru na suradnju sa Studijom dizajna Sveučilišta u Zagrebu u proteklom razdoblju, u svrhu animacije studenata tih fakulteta, ali i profesora koji bi ih mogli mentorirati u razvoju ideja iz raznih područja.

Naime, specifičnost *Start-up* inkubatora Rijeka jest da je otvoren za razna područja koja pružaju visoku dodanu vrijednost ili visoku stopu zapošljavanja (radno-intenzivne djelatnosti), čime se ostvaruje razvoj lokalne zajednice.

U odnosu na zadane odrednice u Projektu (nositelji i partner Projekta, opis potrebe, ciljevi i ciljne skupine, aktivnosti projekta, očekivani rezultati, evaluacija te održivost projekta), ne predlažu se izmjene, izuzev u dijelu aktivnosti koje bi se prilagodile određenim datumima ulaska i izlaska generacija u *Start-up* inkubatora. Također se predlaže podnošenje godišnjeg izvješće o ostvarenju Projekta.

C/ Prijedlog zaključka

Slijedom navedenog, predlaže se Gradonačelniku donošenje sljedećeg

Z a k l j u č k a

A/

1. Prihvaća se Konačno Izvješće o rezultatima pilot – projekta *Start-up* Rijeka.
2. Odjel gradske uprave za poduzetništvo se zadužuje i nadalje odvijati Projekt iz točke 1. ovog zaključka, s time da će u nastavku Projekta implementirati prijedloge timova i mentora koji su proizašli iz evaluacije Projekta iz točke 1. ovog zaključka, a koje je moguće ostvariti tehnički i financijski.

3. Određuju se zadani termini ulaska generacija u *Start-up* inkubator i to: od 30. listopada do 30. travnja te od 30. travnja do 30. listopada tekuće godine.
4. Zadužuje se Odjel gradske uprave za poduzetništvo da utvrdi dinamiku i aktivnosti sukladno terminima iz točke 3. ovog zaključka te da nakon godinu dana od dana ulaska 3. generacije timova u *Start-up* inkubator Rijeka, podnese izvješće o odvijanju Projekta.

B/

1. U Programsko vijeće *Start-up* inkubatora Rijeka imenuju se kao stalni članovi:
 - 1.1. mr.sc. Andrija Vitezić, predstavnik Odjela gradske uprave za poduzetništvo, za predsjednika
 - 1.2. Aleksandar Tomulić, predstavnik Zavoda za informatičku djelatnost, za člana
 - 1.3. mr.sc. Ernest Cukrov, predstavnik partnera Projekta - Regionalne razvojne agencije Porin d.o.o., za člana
 - 1.4. dr.sc. Petra Karanikić, predstavnica suradnika Projekta - Sveučilište u Rijeci, za člana
 - 1.5. Davor Širola, predstavnik suradnika Projekta - Veleučilište u Rijeci, za člana
 - 1.6. Vlasta Linić, predstavnica Odjela gradske uprave za poduzetništvo, za zamjenicu predsjednika
 - 1.7. Nenad Lazarić, predstavnik Zavoda za informatičku djelatnost, za zamjenika člana
 - 1.8. Mirta Klaričić, predstavnica partnera Projekta - Regionalne razvojne agencije Porin d.o.o., za zamjenika člana
 - 1.9. Neven Tamarut, predstavnik suradnika Projekta - Sveučilište u Rijeci, za zamjenika člana
 - 1.10. dr.sc. Sanja Raspor, predstavnica suradnika Projekta - Veleučilište u Rijeci, za zamjenika člana.